

Guía Docente			
Datos Identificativos			2022/23
Asignatura (*)	Análise multivariante de datos sociais	Código	615G01206
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación		
Coordinación	Cotillo Pereira, Alberto	Correo electrónico	a.cotillo@udc.es
Profesorado	Cotillo Pereira, Alberto	Correo electrónico	a.cotillo@udc.es
Web			
Descripción xeral	A asignatura de Análise Multivariante de Datos Sociais ten como obxectivo proporcionar as ferramentas conceptuais e prácticas necesarias para a análise de datos en ambientes de alta complexidade en que as ferramentas uni e bivariadas son insuficientes, é dicir, na gran maioría das situacións sociais. É posible que non hai fenómeno social que poda ser entendido correctamente só a partires da análise da distribución dunha variable, ou da relación entre dúas variables. Esta asignatura ten aplicación directa en calquera situación na que sexa necesario atender a máis de dúas variables. A súa visión é eminentemente sociolóxica, xa que ten como obxectivo a formación de graduados en socioloxía. Os artigos de investigación, os estudos de casos e os exemplos que iden usarse refírense ao importante fluxo da investigación sociolóxica e só neste fluxo ten sentido.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de seleccionar a técnica de análise multivariante axeitada ao problema de investigación	A5 A7 A26	B21	
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de manexar o paquete estadístico SPSS para a análise de datos sociais	A7 A14 A16	B4 B7 B21	C3
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de diferenciar as fases e tarefas adecuadas na aplicación sistemática de cada unha das técnicas de análise multivariante expostas	A7	B21	
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de analizar datos sociais de diversa índole mediante a aplicación de técnicas de análise multivariante	A5 A7 A16	B3 B27	C1
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de interpretar os resultados de investigación que supoñan o emprego de técnicas de análise multivariante	A5 A7 A16	B3 B27	C1
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de extraer a información relevante de amplos conxuntos de datos sociais	A15 A16	B3 B5 B12 B27	C1
Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de expoñer en público un artigo científico no que se apliquen as técnicas de análise multivariante estudiadas		B3 B6	C1

Ao rematar con éxito esta materia, os estudiantes serán capaces de aplicar as técnicas estudiadas a situacións reais de investigación	A7 A14 A15 A16 A26	B3 B4 B12	C1

Contidos			
Temas	Subtemas		
TEMA 1: ANÁLISE EXPLORATORIO DE DATOS	Análise de datos exploratorios con SPSS. Estatísticos descriptivos. Exame gráfico dos datos: Boxplots e Gráficos Stem-and-Leaf. Construcción e interpretación de táboas. Construcción e interpretación de táboas baseadas en respostas múltiples. Aplicacións a datos sociais.		
TEMA 2: CLASIFICACIÓN DAS TÉCNICAS DE ANÁLISE MULTIVARIANTE	Relevancia da análise multivariante. Definición. Tipos de medida. Tipos de variables. Tipo de relación. Descripción das técnicas de análisis multivariante. Criterios de clasificación. Tipos de problemas de investigación.		
TEMA 3: ANÁLISE DE REGRESIÓN SIMPLE E MÚLTIPLE	Definición da análise de regresión. Criterio de mínimos cadrados. Erros de predición. Capacidade predictiva. Particularidades da análise de regresión múltiple. Métodos de selección de variables. O problema da multicolinealidad. O proceso de investigación: obxectivos, deseño, supostos, extracción, interpretación e validación.		
TEMA 4: ANÁLISE FACTORIAL E DE COMPOÑENTES PRINCIPAIAS.	Antecedentes históricos. Definición. Solución factorial. Varianza común e específica. Análise factorial vs. Análise de compoñentes principais. Aplicacións e usos. O proceso de investigación: obxectivos, deseño, supostos, extracción, interpretación e validación.		
TEMA 5: ANÁLISE DE CORRESPONDENCIAS.	Ámbitos de aplicación. Definición da análise de correspondencias. Obxectivos de investigación. Limitacións da análise de correspondencias. A estrutura básica da matriz de datos. Conceptos centrais. Análise de correspondencias múltiples. O proceso de investigación: obxectivos, deseño, supostos, extracción, interpretación e validación.		
TEMA 6: ANÁLISE DE CONGLOMERADOS.	Definición da análise de conglomerados. Obxectivos. Procedemento. Medidas de similitude. Métodos de conglomeración. Limitacións da análise de conglomerados. O proceso de investigación: obxectivos, deseño, supostos, extracción, interpretación e validación.		
TEMA 7: ANÁLISE DISCRIMINANTE.	Antecedente histórico. Definición da análise discriminante. Obxectivos. Perfís multivariantes. Variables discriminantes. Funcións discriminantes. Reclasificación. O proceso de investigación: obxectivos, deseño, supostos, extracción, interpretación e validación.		
TEMA 8: ANÁLISE DE REGRESIÓN LOXÍSTICA	A lóxica da regresión loxística. Condicións previas para a regresión loxística. Supostos da regresión loxística. Extracción e estimación do encaixe do modelo de regresión. Interpretación dos coeficientes de regresión loxística. Análise probit.		

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A5 A7 A26 B21	30	0	30
Prácticas a través de TIC	A5 A7 A14 A16 B3 B6 B7 B27 C1 C3	10	30	40
Proba mixta	A5 A7 A26 B6 B21	2	38	40

Traballos tutelados	A5 A7 A14 A15 A16 A26 B3 B4 B5 B6 B12 B27 C1	0	30	30
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	A explicación dos contidos teóricos de cada un dos temas desenvolverase na aula a partir das lecturas previas que tiveron que realizar os alumnos. Esas lecturas forman a bibliografía básica da materia e están disponíveis na biblioteca da Facultade. A proba obxectiva basearase no coñecemento desas lecturas básicas.
Prácticas a través de TIC	Ao longo do desenvolvemento das sesións maxistrais realizaranse unha serie de probas prácticas en clase sobre cada unha das técnicas analíticas ensinadas. A realización de cada práctica implicará o dominio dalgúnha aplicación informática de análise de datos.
Proba mixta	Ao longo do cuatrimestre farase unha proba mixta teórica para que os alumnos mostren o seu grao de comprensión dos conceptos estudiados.
Traballos tutelados	O traballo tutelado consiste en que o profesor asigne un tema de investigación empírica a cada un dos grupos definidos e, a partir de datos secundarios disponibles, eseis grupos apliquen as técnicas de análise obxecto da materia. O traballo tutelado realizarase, se é posible, en grupos de non máis de tres alumnos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas a través de TIC	As prácticas a través de TIC contarán coa atención personalizada do profesor na aula.
Traballos tutelados	Ao longo da realización do traballo tutelado os alumnos deberán asistir, como mínimo, dúas veces a tutorías. O traballo tutelado realizarase en grupos de non máis de tres alumnos. Na medida do posible evitarse que os alumnos realicen o traballo en solitario.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A5 A7 A26 B6 B21	A proba mixta consistirá na realización un examen ao longo do cuatrimestre acerca das lecturas básicas da materia. Todos aqueles alumnos que non desexen ser avaliados a través da avaliação continua poderán presentarse aos exames das convocatorias oficiais. Ese exame constará dunha parte teórica e outra práctica.	50
Prácticas a través de TIC	A5 A7 A14 A16 B3 B6 B7 B27 C1 C3	Ao longo do curso realizaranse prácticas na aula que implicarán a aplicación a casos prácticos concretos da técnica de investigación que se va abordando en cada momento. Os alumnos deberán acreditar a súa asistencia a, polo menos, o 75% das prácticas.	30
Traballos tutelados	A5 A7 A14 A15 A16 A26 B3 B4 B5 B6 B12 B27 C1	O traballo tutelado de curso consistirá na realización dun traballo de investigación con datos secundarios desde principio a fin. Deste xeito, os alumnos deberán abordar o manexo de programas informáticos de tratamiento de datos, a análise dos resultados e a elaboración do informe de investigación. Tratarase de fomentar o traballo en equipo, polo que o traballo de curso realizarase en grupos de non máis de tres alumnos.	20

Observacións avaliación

Aos efectos da avaliación na materia, distinguirase entre os alumnos en avaliación continua e alumnos en avaliación non continua. Aqueles alumnos que non entreguen ningunha das actividades avaliables (prácticas, traballo tutelado ou exame) considerarase que optaron pola avaliación non continua. Os alumnos que entreguen algunha práctica, o traballo tutelado e o exame entenderase que optaron pola avaliación continua.

A avaliación do esforzo dos alumnos que elixeron a avaliación continua baseárase nun sistema de puntos que terán que acumular ao longo do cuatrimestre. O número máximo de puntos que poden obter os alumnos será de 100 (30 puntos nas prácticas, 20 no traballo e 50 na proba mixta). A sua nota final dependerá directamente do número de puntos que acumulen. Os alumnos na avaliación continua superará a materia cando cumpran todas e cada unha das tres condicions seguintes: (1) asistir a lo menos ao 75% das clases nas que a asistencia sexa controlada; (2) acumular 50 puntos ou máis e (3) obter en cada unha das probas, a lo menos, un terzo dos puntos en xogo (10 nas prácticas, 7 no traballo e 17 na proba mista).

Os estudantes na avaliación non continua só deberán realizar o exame da convocatoria oficial en xuño. Nesta convocatoria deberán obter polo menos 50 puntos para aprobar, tendo en conta que a parte teórica do exame outorgará como máximo 50 puntos e a parte práctica outorgará un máximo de 25 puntos.

Na oportunidade de xullo, non se fará distinción entre os alumnos na evaluación continua ou non continua. Non se gardarán as calificacións de ningunha das prácticas, traballos ou exame de convocatorias anteriores.

O profesor resérvase o dereito de introducir modificacíons ao longo do curso, sempre que non contradigan ningunha das indicacíons aquí contidas.

Respecto da evaluación continua e non continua tanto na oportunidade de xuño como de xullo, así como a dispensa académica actuárse segundo a lexislación vixente.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Hair, Joseph F.; Anderson, Ralph E.; Tatham, Ronald L. y Black, William C. (2001). Análisis multivariante. Madrid. Prentice-Hall- Díaz de Rada, Vidal (2002). Técnicas de análisis multivariante para investigación social y comercial. Madrid. Ra-Ma- Cea D'Ancona, M. A. (2002). Análisis multivariable. Teoría y práctica en la investigación social. Madrid. Síntesis- Bisquerra Alzina, Rafael (1989). Introducción conceptual al análisis multivariable. Barcelona. PPU- Pardo Merino, A. y Ruiz Díaz, M.A. (2002). SPSS 11. Guía para el análisis de datos. Madrid. McGraw-Hill
Bibliografía complementaria	- Levy Mangin, J.P. y Varela Mallou, J. (2003). Análisis multivariante para las Ciencias Sociales. Madrid. Prentice-Hall- Peña, Daniel (2002). Análisis de datos multivariantes. Madrid. McGraw-Hill- Pérez López, César (2009). Análisis de datos. Técnicas con SPSS 15. Madrid. Prentice-Hall- Pérez López, César (2004). Técnicas de análisis multivariante de datos. Aplicaciones con SPSS. Madrid. Pearson Education

Recomendacíons

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística aplicada ás ciencias sociais 1/615G01101

Métodos e técnicas de Investigación social/615G01105

Estatística aplicada ás ciencias sociais 2/615G01201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

